

SAEFTINGE, Willem van, lekebroeder uit de abdij Ter Doest te Lissewege (Brugge), die deelnam aan de Gulden Sporenslag (1302). Lodewijk van Velthem, tijdgenoot, wijdde enkele verzen aan hem in zijn vervolg op Maerlants Spiegel Historiae; de 16de-eeuwse kroniekschrijvers Jacob de Meyere en Nicolaas Despars melden in hun samenvattingen, vertalingen en bewerkingen van vroegere geschriften de wapenfeiten van de cisterciënserconvers. Hij was op het veld, toen hij hoorde dat zijn verwanten uit Zeeland met Jan van Renesse naar Kortrijk optrokken, en dadelijk volgde hij hen met een van zijn paarden. Blijkens een manuscript van Ter Duinen was Willem van Saeftinge in 1308 leider van een lekebroedersopstand tegen de abt, die hij slagen toebracht; hij doodde de prior, wat hem de banvloek opleverde, die overigens in 1309 door Clemens V van Avignon werd opgeheven. Willem van Saeftinge moest om inlijving verzoeken bij de Hospitaalridders.

Bij de 19de-eeuwse auteurs op zoek naar nationale Belgische helden kreeg Willem van Saeftinge reeds een plaats. In 1918 gaf L. Dosfel de brochure 1830-1908 van C. Verschaeve uit onder het pseudoniem Willem van Saeftinge. Tussen de twee oorlogen kreeg de figuur, vooral bij de studerende jeugd, een Vlaams-strijdende betekenis, geïllustreerd door een lied van W. Gijssels en A. Meulemans (Jutho) en een jeugdboek van A. van de Velde. In de laatste jaren hebben Vlaamse en Franstalige auteurs Willem van Saeftinge uitgebeeld als drager

Willem van Saeftingen

Tweestemmig, zonder begeleiding.

Stapmaat

Ju . tho, voor . uit en dap . per, Ju .
 . tho mijn paard! _____ Mijn har . te draaft nog
 rap . per Te strij . de . waart _____ Te
 Kort . rijk in de beem . den, Wordt 'tpleit be .
 . slecht, _____ Daar gaapt het graf voor
 vreem . den Of voor ons recht . _____

Lied door W. Gijssels en A. Meulemans.

van sociale en humanitaire waarden. Een opera van J. Francis en F. Devreese, bekroond met de Italiaprijs, werd via Eurovisie uitgezonden (1964). A. Boni behandelde in *De Reus van Ter Doest* (1967) de lekebroeder in sociaal-psychologische context. De jeugdverhalen van J. Ballegeer, nl. *Allen die het zwaard grijpen* (1968) en van L. Dendooven, nl. *De Ridder van Ter Doest* (1967) blijven binnen het raam van de historische realiteit. De auteurs trachten ieder anachronisme te vermijden en houden zich aan de bestaande gegevens uit de kronieken, die ze met elkaar trachten te verzoenen.

LITERATUUR: L. Dendooven, *De Abdij Ter Doest en Willem van Saeftinge: ontwikkeling van een heldensage*, in *Volkskunde*, jg. 72, nr. 2 (1971, p. 97-103).

LUCIEN DENDOOVEN